

Tevékenységek 16-19
éves tanulók részére

2. FEJEZET: AZ INFORMÁCIÓ BEFOGADÁSA ÉS FELDOLGOZÁSA – KRITIKAI MÓDON

Co-funded by
the European Union

2. fejezet:

Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

AZ ÁLTALÁNOS CÉL

Tevékeny ismeretszerzés és készségfejlesztés különböző médiumok eredményes alkalmazása révén, az információk kritikai elemzésére való képesség erősítésének céljával.

KONKRÉT CÉLKITŰZÉSEK

A tanulók megtanulnak tevékeny módon ismereteket szerezni a menekültlét és a migráció témakörében. A tanulók jártasságot szereznek, illetve továbbfejlesztik képességeiket a források értékelésében és az információk kritikai szellemű elemzésében.

KULCSSZAVAK ÉS TARTALOM

Migráció, kényszermigráció, menekültlét, adat, tény, megbízható források

MÓDSZEREK ÉS IDŐIGÉNY

Az ismeret és a vélemény, illetve a hiteles információ és az álhír megkülönböztetésével, valamint az általánosítások és egyszerűsítések felismerésével kapcsolatos gyakorlatok.

Lehetséges, hogy ez a gyakorlat két 45–50 perces foglalkozást is igénybe vesz. Alternatívaként egy foglalkozás alatt is feldolgozható, ha
(A) minden kutatási feladatból kiválasztunk két prioritást élvező kérdést, vagy
(B) megkérjük a tanulókat, hogy a válaszaikat foglalják írásba.

Co-funded by
the European Union

2. fejezet: Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

Összetett témában kutatunk információk után!

Alakítsunk a tanulókból három- vagy négyfős csoportokat. Az internet segítségével keressenek válaszokat az alábbi kérdésekre (a tanulók itt találják meg a kérdéseket → „2. fejezet: Tanulói munkalap”).

a. Véletlenszerűen adjuk ki a csoportoknak az „A”, a „B”, illetve a „C” feladatot, de gondoskodjunk arról, hogy ha csak lehetséges, mindig legyen legalább két csoport, amelyek ugyanazon a kutatási feladaton dolgozik.

“A” FELADAT	“B” FELADAT	“C” FELADAT
Mire gondolunk, amikor migrációról beszélünk?	Milyen okok vezethetnek oda, hogy valaki a migráció útjára lép vagy elmenekül hazájából?	Melyek a releváns számok és statisztikák?

b. Utasítsuk a csoportokat, hogy dokumentálják az információkat, amelyekre rábukkantak. A vizuális szemléltetés alapvető fontosságú; a rendelkezésre álló idő és eszközök függvényében arra is megkérhetjük őket, hogy készítsenek prezentációt (flipchart, PowerPoint stb. használatával) mindannak bemutatására, amit együtt felfedeztek (utaljunk vissza a „2. fejezet – Tanulói munkalap” kérdéseire).

Co-funded by
the European Union

2. fejezet:

Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

Mire gondolunk, amikor migrációról beszélünk?

Mi a migráció? Csak az tekinthető migránsnak, aki elhagyja hazáját?

Mi minősül kényszermigrációnak? Milyen körülmények fennállása esetén válik egy hazájából elmenekülő személy menekültté?

Mi az 1951-es menekültügyi egyezmény, és miért van jelentőség jogi szempontból?

Előfordult tömeges kényszermigráció hazádból más országokba? Milyen okok húzódtak meg a háttérben?

Co-funded by
the European Union

2. fejezet:

Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

Milyen okok vezethetnek oda, hogy valaki a migráció útjára lép vagy elmenekül hazájából?

○ ○ ○
Annak, ha valaki elmenekül hazájából, számos oka lehet. Ezek egy része olyan problémákkal függhet össze, mint például a politika, a klíma, a nemi diszkrimináció, a vallás, vagy a gazdaság. Fel tudsz idézni egyéb okokat? Mindegyikre hozz példát más-más országból.

○ ○ ○
Látsz bármilyen összefüggést egyfelől saját életmódod vagy a hazádban uralkodó politikai helyzet, másfelől a migráció okai között? Milyen lépéseket lehet tenni a kényszermigrációhoz vezető tényezők megszüntetésére?

Co-funded by
the European Union

2. fejezet:

Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

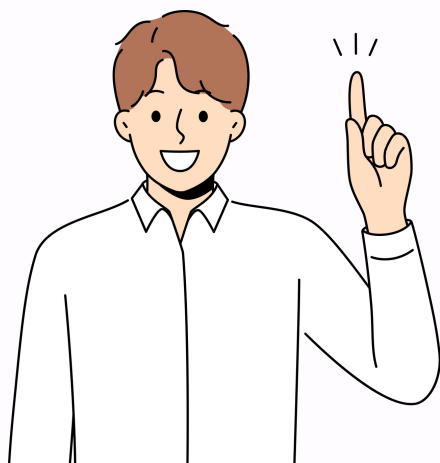
Melyek a releváns számok és statisztikák?

Hány ember kényszerült otthona elhagyására világszerte 2023-ban? Hány gyermek volt köztük? Hány nő volt köztük? A világ mely országaiban él a legtöbb menekült?

Hány ember menekült az Európai Unióba 2023-ban? Hány ember menekült hazánkba 2023-ban?

Közülük hányan mentek tovább másik országba? Mely országokból érkeznek azok a menekültek, akik hazánkban keresnek menedéket?

Előfordult tömeges kényszmigráció hazádból más országokba? Hány ember menekült el és mely országokba?

Co-funded by
the European Union

2. fejezet:

Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

Attól függően, hogy hogyan ítéljük meg osztályunk ismeret- és kompetenciaszintjét, adhatunk több-kevesebb tippet is a tanulóknak. Ehhez felhasználhatjuk a jelen fejezet végén összeállított forráslistát (lásd „Hasznos források a tájékozódáshoz” cím alatt), de kiegészíthetjük azt a hazánkban rendelkezésre álló tájékozási lehetőségekkel is – ilyenek lehetnek például a felelős hatóságok, a civilszervezetek, illetve a széles körben megbízhatónak ítélt médiumok weboldalai.

Segíthetünk a tanulóknak gyakorolni, hogyan különböztessék meg a megbízható forrásokat a megbízhatatlan forrásoktól. Ehhez ajánlhatunk nekik példákat mindkét típusú forrásra. Ajánljunk nekik olyan szervezeteket és médiumokat, amelyeket mi magunk „hitelesnek” tekintünk, de emellett olyanokat is, amelyeket „problémásnak” vélünk – például azért, mert hajlamosak az elfogadhatatlan általánosításra vagy az álhírterjesztésre. Ilyenek lehetnek például azok a bulvárlapok vagy szenzációhajhász kiadványok, amelyek közismerten hajlamosak a túlzott egyszerűsítésre vagy az álhírterjesztésre, de akár olyan szervezetek weboldalai is, amelyek közismerten migrációellenes nézeteket vallanak.

Továbbá amennyiben lehetséges, mutassunk be híradásokat különböző bulvárlapokból e különbségek szemléltetésére.

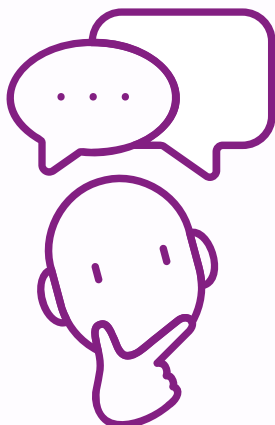

Co-funded by
the European Union

2. fejezet:

Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

Elgondolkodtató gyakorlófeladat

Mondjuk el, milyen feladatot kapnak a tanulók ebben a fejezetben (elgondolkodtató gyakorlófeladat és kérdések → „2. fejezet: Tanulói munkalap”):

Merüljünk bele jobban! Miután rögzítették a megszerzett információkat, kérjük meg a csoportokat, hogy hajtsák végre a következő lépéseket:

Foglaljátok össze a megállapításaitokat: milyen információkat fedeztetek fel az egyes kérdésekkel kapcsolatban?

Fogalmazzatok meg, mi keltette fel a kíváncsiságotokat: soroljatok fel legfeljebb öt kérdést, amelyek a kutatás során merültek fel bennetek.

Gondolkodjatok el a különböző nézőpontokon: hogyan egyeznek vagy térnek el a megállapításaitok más csoporttagok megfigyeléseitől, illetve a témával kapcsolatos korábbi ismereteiktől?

Co-funded by
the European Union

2. fejezet: Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

**Osszátok meg egymással és hasonlítsátok össze
eredményeiteket.**

A tanár véletlenszerűen válasszon ki egy-egy kérdést az „A”, „B” és „C” feladatból, majd buzdítsa a tanulókat, hogy mondják el, milyen megállapításokra jutottak. Ehhez a tanár használja a következő kérdéseket:

1

Volt esetleg, aki eltérő információt talált? Milyen megállapításokra jutottatok?

2

Mit gondoltatok a feladat elvégzése előtt, és hogyan változott meg a véleményetek ennek az információnak a megismerése után? Miért?

3

Találtatok eltérő válaszokat ugyanarra a kérdésre? Mi magyarázhatja ezeket a különbségeket?

**Ez jó alkalom lehet az 1. lépésben elkészített
szemléltető anyagok bemutatására is.**

Co-funded by
the European Union

34

2. fejezet:

Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

Ismerjétek meg még jobban a helyzetet világszerte!

Mutassuk meg a tanulóknak az alábbi hétperces videót. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának (UNHCR) anyaga az otthonuk elhagyására kényszerülőkkel kapcsolatos globális trendekről szól, és a menekültkérdéssel kapcsolatos jelentős fejleményekről számol be. A videónak megvan az az előnye, hogy felidézi az ebben a fejezetben bár megbeszélte információk egy részét (globális szinten), ugyanakkor „arcokat társít” az adatokhoz és a tényekhez, így életszerűbbé teszi őket.

What happens when people are forced to flee?

UNHCR, the UN Refugee Ag...
198K subscribers

Subscribe

118

Share

Save

Co-funded by
the European Union

35

2. fejezet:

Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

Az elsődleges célkitűzés az, hogy a tanulók felismerjék, hogy a migráció összetett kérdés. Ha online rákeresnek a „migráns” kifejezésre, a találati listák elején megjelenő képek gyakran olyan embereket ábrázolnak, akik kis csónakokban menekülnek hazájukból, vagy járhatatlan útvonalakon haladnak. Fontos azonban megérteniük, hogy a migráció lehet kényszerű és önkéntes is. A tanulóknak azt is meg kell érteniük, hogy nem csupán háborúk és konfliktusok kényszerítenek embereket arra, hogy a migráció útjára lépjenek; léteznek más tényezők is, amelyek szenvedést okoznak, és amelyeket az emberi jogok megsértésként lehet értelmezni.

Ennél a fejezetnél hasznos lehet támogatást kérni valamelyik Together4Change projektpartnerától, például a Jezsuita Menekültszolgálat (JRS) képviselőjétől vagy egy menekültek/migránsok által vezetett szervezettől. A felkért szakértő javaslatokat adhat a kutatási feladatokhoz kapcsolódó prezentációkhoz, és szükség esetén további információkkal egészítheti ki azokat.

Emellett ha az időnk engedi, a felkért szakértő megoszthatja saját meglátásait is. Az is előnyös lehet, ha az iskola más tanáraival is együttműködünk; bevonhatunk például partnerként egy földrajztanárt – ez segítheti a tanulók adatelemzési és kutatási munkáját a foglalkozás során.

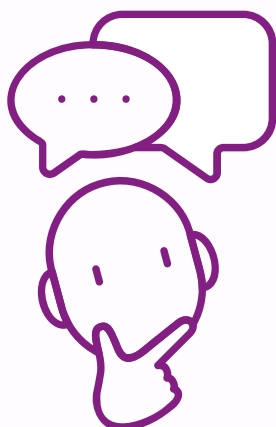
Co-funded by
the European Union

2. fejezet: Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

A **Together4Change projektpartner** segíthet a pontos információk felderítésében. A projektpartneret meghívhatjuk arra az alkalomra is, amikor a tanulók beszámolnak kutatási eredményeikről, hogy meghallgassa, mire jutottak, és esetleg további érdekes információkkal egészítse ki a tanulók kutatását.

Elgondolkodtató gyakorlófeladat

Mondjuk el, milyen feladatot kapnak a tanulók ebben a fejezetben (elgondolkodtató gyakorlófeladat és kérdések → „2. fejezet: Tanulói munkalap”):

Mi volt új és meglepő számodra?

Milyen érzelmeket váltanak ki belőled az eléd kerülő különböző információk?

Co-funded by
the European Union

2. fejezet: Az információ befogadása és feldolgozása – kritikai módon

Összefoglalás és átvezetés

Kérjük meg a tanulókat, hogy néhány mondatban fejtsék ki, mit tanultak ebben a fejezetben. Ha néhány tanuló már megosztotta a gondolatait, mi is összefoglalhatjuk a tanulságokat saját szavainkkal, a fejezet fent összefoglalt általános céljaira.

Ha az idő engedi, fontoljunk meg egy rövid tevékenységet. Kérjük meg a tanulókat, hogy keressenek rá a „migráció” fogalomra az interneten, majd vizsgálják meg azokat a képeket, amelyek a találati listák élén jelennek meg. Ezeken a képeken nagy valószínűséggel otthonukból elűzött emberek nagy csoportjait látjuk sivatagban, dzsungelben, tengeren stb. Bár ezek a képek valós helyzeteket jelenítenek meg, emlékeztessük a tanulókat arra, hogy a migráció – ahogyan tanulták – ennél sokkal több mindent felölel, és igen összetett kérdés.

Végül mondjuk el, hogyan fogjuk feldolgozni a következő fejezetet: „A következő fejezetben mélyebben beleássuk magunkat a menekültek által megélt helyzetekbe.” Minthogy a következő fejezetben a tervek szerint több feladat is szerepel, érdemes lehet előre szólni a tanulóknak, hogy ezek közül melyekkel fogunk foglalkozni.

Co-funded by
the European Union